

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

SPECIÁLNÍ PŘÍLOHA K PODNIKATELSKÝM SOUTĚŽÍM

FIRMA A ŽIVNOSTNÍK ROKU

Finále podnikatelských soutěží

Každý rok o prvenství
v soutěžích usiluje
řada talentovaných
živnostníků
a inovativních firem.
Letos pomyslné zlato
vybojovaly cukrářská
technoložka Zlata Otavová
a technologická firma
Conteg.

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Firma roku

Rozvaděče má i v nejvyšší budově světa. Skupina Conteg Group míří letos ke dvěma miliardám

Miroslava Kohoutová

miroslava.kohoutova@economia.cz

Nejnáročnějším produktem firmy Conteg jsou chladicí jednotky pro datová centra. Každá se skládá z přibližně ze 160 komponentů, další stovky dílů tvoří rozvaděče a ostatní doplňky, které jsou součástí infrastruktury datových center. Na jejich vývoji pracují desítky lidí v Česku. Vše musí do sebe dokonale zapadat, každý díl a každý otvor. Ve firmě Conteg se právě pracuje na projektu, který má díky inovacím v oblasti chlazení dosáhnout výrazných energetických úspor.

Podnikání Contegu zahrnuje mimo řešení pro datová centra také segmenty, jako jsou průmyslové rozvaděče, chladicí zařízení nebo kabelové úložné systémy. V roce 2021 vstoupil Conteg Group do e-commerce s výdejními boxy OX Point a letos přišel s projektem, který má postupně nahradit klasické domovní poštovní schránky moderními boxy 21. století. Jedná se o kombinaci klasické schránky a doručovacího boxu zásilkových společností.

„Predikce související s růstem umělé inteligence uvádí, že do roku 2030 bude spotřeba energie datovými centry tvořit až 25 procent celkové spotřeby Spojených států. Když se podíváme na spotřebu energie v datových centrech a dopravní situaci na silnicích, oba fenomény mají neuvěřitelný dopad na snižování uhlíkové stopy,“ říká Vít Voláček, generální ředitel společnosti Conteg Group.

Úspěšní navzdory trhu

Spolu se svým bratrem Vojtěchem, který má na starosti obchod, řídí miliardový byznys. Obrat Conteg Group je 1,8 miliardy korun, zisk EBITDA přibližně 150 milionů ročně a letos celá skupina směřuje ke dvěma miliardám korun.

Daří se jí v datových centrech, energetice i zásilkových boxech. Klíčem k úspěchu je vše správně nastavit a posílit oblasti, kde je to potřeba. Když v roce 2008 firmy ořezávaly náklady na marketing, v Contegu je naopak zvýšili, vyvíjeli nové produkty a zaváděli nové způsoby prodeje. Tam, kde aktuálně konkurence hlásí krize a propady objednávek, firma roste a v některých segmentech jde zcela proti vývoji trhu. Poradila si s pandemií následovanou poklesem poptávky i se ztrátou stamilionových částek z ruského trhu. „I když se jednomu segmentu nebo teritoriu nedaří, na celkových číslech to u nás nepoznáte. Zaměřujeme se na malá čísla, která nakonec udělají ta velká,“ říká Vojtěch Voláček.

„Vždy se na všechno snažíme reagovat ihned a zbytečně nevyčkávat. Ne všechna naše rozhodnutí byla vždy správná, ale pokaždé jsme reagovali rychle a zbytečně nevyčkávali. A přinášeli jsme osobní oběti. Neříkali jsme ostatním, aby dělali. První, kdo dělal, jsme byli my a šli příkladem,“ dodává jeho bratr Vít.

Začátky s kladivem v ruce

Oba se shodují na tom, že za jejich úspěchem stojí kombinace skvělých

lidí ve firmě, zavádění nových produktů a vstupy na nové trhy. Conteg je aktuálně rozkročen do více než 70 zemí světa. Dodával pro olympijské hry v Athénách a Turíně, pro nové egyptské hlavní město, Centrální egyptskou banku, Saudi Airlines, Air France. Mezi jeho klienty patří IBM, Nokia, Samsung, BNP Paribas, DHL, Dior, Audi nebo Toyota, většina telekomů a bank a jedna z největších instalací je v centrále NATO v Bruselu. Rozvaděče české rodinné firmy najdete na zámku ve Versailles, nejvyšší budově světa Burdž Chalífa a budou i na budoucím rekordmanu, rozestavěném mrakodrapu Jeddah Tower, který by měl být vysoký přes tisíc metrů.

Podnikat začínali bratři Voláčkoví se svým otcem Janem na konci devadesátých let ve staré budově humpoleské Jednoty. S rozvaděčovými skříněmi byly v té době potíže, a tak se rozhodli, že je zkusí vyrábět sami. Dnes jsou jejich rozvaděče na nejvyšších budovách světa, před 26 lety je naklepávali kladivkem a paličkou, aby z nich dokázali dostat požadovaný rozměr devatenácti palců.

Firmu se jim podařilo rozjet relativně rychle, brzo získali klienty a dlouho na sebe nenechali čekat ani zahraniční zákazníci. „Od samého začátku jsme se nebáli riskovat. Jezdili jsme po německých veletrzích, i když mnoho českých firem jsme na nich neviděli. Vyhýbaly se vystavování kvůli vysokým nákladům. My ale právě na nich získávali nové klienty. A když bylo potřeba otevřít nový trh, sbalil jsem dvě tašky a na dva roky jsem se přestěhoval do Dubaje,“ vzpomíná Vojtěch Voláček. Mimochodem, kvůli

rodinnému byznysu a vstupu na nové trhy se naučil španělsky i arabsky.

Ani Contegu se ale nevyhýbají problémy. Potýká se s nedostatkem kvalifikované pracovní síly a nedostatečně flexibilním pracovním trhem. Voláčkoví by také uvítali pobídky pro více zahraničních firem, které budou v tuzemsku budovat velká datová centra.

Oba bratři se netají velkými ambicemi. Nikdy se ve svých plánech nomezovali pouze na český trh, vždy si chtěli sáhnout na úspěch alespoň na evropské úrovni. Jejich cílem je mít v každé větší zemi, kde působí, vybudovaný „malý Conteg“, mít na jednom místě obchodníky, technickou podporu, marketing a HR. Také to je

jeden z důvodů, proč i po 26 letech stále většinu zisku reinvestují zpět do společnosti. Vychází jim to stejně jako sázka na lokální výrobu. Závody mají v Pelhřimově, Příbrami a španělské Barceloně. Na Pyrenejském poloostrově by se chtěli stát největším dodavatelem IT rozvaděčů.

„Cílem do budoucna je růst obratu skupiny o 10 až 20 procent ročně. Důležitější než zisk je pro nás udržitelnost podnikání, zachování pracovních míst a udržení a další rozvoj hi-tech výroby v Česku, protože jen s velkou přidanou hodnotou budou v budoucnu evropské výrobky konkurenceschopné. A jak se říká, Češi mají zlaté ruce,“ dodávají oba bratři společně.

Firmu Conteg vedou dva bratři – Vít (generální ředitel) a Vojtěch Voláčkoví (obchodní ředitel). Foto: Conteg

Rozhovor

Pozitivní motivace je základ pro jakýkoli posun k lepšímu

David Pavlát

Jakub Šebesta, vedoucí divize Volkswagen společnosti Porsche Česká republika, dovede odpovídat věcně a jasně, takže těch pár minut strávených u rozhovoru stojí za to.

V letošním roce jste nově v pozici titulárního partnera kategorie Firma roku. Jaký z toho máte pocit?

Výjimečný a veskrze pozitivní. Z médií má někdy člověk pocit, že svět přestane zítra existovat. Když ale všechny ty senační a tragické titulky určené ke klikání hodíte za hlavu a vyrazíte mezi lidi, zjistíte, že svět se točí dál. A při setkání s finalisty Firmy roku víte, že se točí tím správným směrem. Potkat tolik chytrých, pracovitých a schopných lidí je inspirativní. A skutečnost, že jsou to naši,

potěší nadvakrát. Díky těmto lidem, kteří si nestěžují a nečekají, až něco dostanou, jde naše republika dopředu. Nesmírně si proto vážíme toho, že můžeme aspoň trochu přispět.

V čem vidíte smysl spojení malého a středního podnikání a společnosti Volkswagen?

Auto je nástroj, věc, která má sloužit. Když podnikáte, potřebujete být efektivní. Potřebujete, aby všechny součásti vašeho byznysu bezproblémově fungovaly, abyste se o ně mohli opřít a soustředit se na rozvoj vaší firmy, na odlišení se od konkurence. My nabízíme maximální efektivitu. Bezkonkurenční poměr hodnoty a ceny, spolehlivosti, bezpečnosti, komfortu, nízké spotřeby, servisního pokrytí a servisních nákladů i zůstatkové hodnoty.

Naše široké portfolio modelů pokrývá celou řadu segmentů od nej-

Jakub Šebesta, vedoucí divize Volkswagen, Porsche ČR. Foto: archiv

menšího Pola až po luxusní Touareg. Nabízíme také kompletní paletu pohonů pro všechny typy používání od spalovacích motorů přes hybridy až po čistě elektrické vozy, včetně pohonu všech kol 4Motion – ať si každý vybere.

Jakou váhu přisuzujete rozvoji elektromobility v rámci automobilového průmyslu?

Současné elektromobily jsou z hlediska svých kvalit již zcela srovnatelné s konvenčními vozy na spalovací pohon. Jako všechno mají své výhody a nevýhody. Někomu, kdo ujede denně 1000 kilometrů, bych nabídl spíše diesellový Passat.

Velké většině lidí ale námi nabízené elektromobily už budou vyhovovat. Pokud máte kde nabíjet, není co řešit. Přesvědčit se můžete, využijete-li naši půjčovnu ID. for all, kde si můžete zapůjčit elektrický vůz až na 30 dní a zjistit, jak se vám s ním žije v běžných situacích, nikoli jen při krátké testovací jízdě. Jsem přesvědčen, že nezávisle na dotacích a regulacích si elektromobily přirozeně vybojují podstatný podíl na trhu osobních automobilů.

Jaký přínos mají podle vás podnikatelské soutěže Firma roku a Živnostník roku?

I s ohledem na již zmíněnou všudypřítomnou negativitu je potřeba na dobré příklady upozorňovat a výjimečné výkony oceňovat. Pozitivní motivace je přece základ pro jakýkoli posun k lepšímu. Když se vám zdá, že tuhle činku poosmíte už nezvednete a váš sparing, který vás jistí, na vás zařve: „Pojď, to dáš!“, tak to prostě zvednete.

Jak byste srovnal podnikatelské prostředí v Česku třeba s tím v Německu nebo západní Evropě obecně?

Na to se spíše musíte zeptat podnikatelů, kteří mají srovnání, nebo odborníků z řad kvalifikovaných úředníků či ekonomů. Někdy se mi zdá, že státům, které neprošly socialismem, tato zkušenost velmi chybí. O to větší mám radost, že se nám díky takovým lidem, jaké ve Firmě roku oceňujeme, daří západní Evropu rychle dohánět, někdy dokonce i trumfnout.

VOLKSWAGEN FIRMA ROKU – Kdo zvítězil v jednotlivých krajích

CONTEG – celkový vítěz

Hlavní město Praha

Vítězná firma se zabývá výrobou IT a průmyslových rozvaděčů, komponentů pro datacentra a chladicích systémů. Vyrábí a provozuje také zásilkové boxy sítě OX Point. Společnost se postupně posunula do pozice jednoho z největších dodavatelů komplexních řešení datových center. Její produkty jsou v 70 zemích na třech kontinentech. „Dokážeme naše precizní výrobky přesně připravit na míru zákazníkům. Za největší úspěch považujeme dodávku komponentů pro datové centrum v sídle NATO v Bruselu,“ říká Vít Voláček.

ABO valve

Olomoucký kraj

„Jsme největší výrobci motýlkových uzavíracích klapek v České republice, a to již přes 30 let. S našimi měkkotěsníci uzavíracími motýlkovými klapkami, nožovými šoupátky a klapkami s dvojitou a trojitou excentricitou formujeme budoucnost a fungování mnoha průmyslových odvětví, jehož součástí je regulace vody, vzduchu, olejů, paliv, chemikálií nebo sypkých materiálů,“ říká výkonný ředitel společnosti Pavel Pohořský. Firma má vlastní výzkum a inovační centrum. V posledním roce se zaměřuje na rozvoj prodeje v Americe.

Kubíček Factory

Jihomoravský kraj

Déle než 30 let společnost vyrábí a distribuuje horkovzdušné balony, technická a umělecká nafukovadla a ultralehká letadla. „Jsme předním světovým výrobcem horkovzdušných balonů. Ty jsou známé svou bezpečností a kvalitou, což je důvodem, proč jsou preferovány profesionálními piloty i rekreačními nadšenci po celém světě,“ říká vedoucí strategického týmu Petr Kubíček. Jako jediný výrobce na světě má i vlastní speciální balonovou textilii chráněnou výrobním tajemstvím.

mmcité

Zlínský kraj

Firma je zavedenou značkou s vyspělým a nezaměnitelným designem, která se zabývá inovativními návrhy, vývojem a realizací městského mobiliáře po celém světě. Její městský mobiliář si našel místo na nejvyšší evropské hoře Mont Blanc, umělem kanálu v Dubaji, pařížském letišti Charlese de Gaulla i v centrálach amerických společností Google nebo Uber. V současné době má firma 49 světových zastoupení. „Velká poptávka po promyšleném a kvalitním městském mobiliáři nám otevírala dveře do dalších trhů,“ říká majitel David Karásek.

HARDWARIO

Liberecký kraj

Společnost vyvíjí a vyrábí elektronická zařízení pro IoT aplikace. Díky své rozmanité síti obchodních partnerů dodává řešení do širokého spektra odvětví po celém světě. Má bohaté zkušenosti s optimalizací spotřeby a dlouhodobou vydrží zařízení z baterií. „V péči o zákazníky považujeme za důležitý pravidelný kontakt, vřídlost, důvěru a schopnost naslouchat. Zakládáme si na kvalitní technické podpoře,“ říká předseda správní rady Pavel Hübner. Společnost proniká na trhy v USA a v Kanadě. Ve státě Texas má po-bočku a tým několika lidí.

Náš kmín

Kraj Vysočina

„Naše malá rodinná firma se zaměřuje především na zpracování a popularizaci jediného a posledního koření, které se v současné době stále ještě pěstuje ve větším měřítku na našem území, a tím je český dvouletý kmín,“ říká Karel Jonák, spolumajitel firmy. Právě na Vysočině se ve 20. století začal kmín intenzivně šlechtit. Podařilo se zde vyšlechtit ty nejlepší odrůdy, které patří mezi světovou špičku. Společnost aktuálně vytvořila spolupráci se značkou Vitana, hypermarkety Globus či slovenskou Maspomou.

HRDLIČKA

Středočeský kraj

Firma začínala od nuly jako čistě geodetický podnik. Dnes je zaměřena i na IT, kdy vyvíjí řešení, která doplňují činnosti v oblasti digitalizace výstavby. „Firmu jsme vymysleli už dávno před revolucí. Otec se snažil jako geodet přivydělávat si různými vedlejšími pracovními poměry. Takže jsme plynule přešli do podnikání, jakmile bylo umožněno založit živnost,“ říká jeden z jednatelů Martin Hrdlička. Její řešení využívá odborná i širší veřejnost, soukromé podniky a státní i veřejná správa.

VÍTĚZOVÉ V KRAJÍCH

OLOMOUCKÝ KRAJ

- 1. místo **ABO valve** (Olomouc)
- 2. místo **MEDKONSULT medical technology** (Olomouc)
- 3. místo **SEMO** (Smržice)

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

- 1. místo **VR LIFE** (Ostrava)
- 2. místo **HSF System** (Ostrava)
- 3. místo **Wrap Up** (Frydlant nad Ostravicí)

ZLÍNSKÝ KRAJ

- 1. místo **mmcité** (Uherské Hradiště)
- 2. místo **JELÍNEK – výroba nábytku** (Valašské Meziříčí)
- 3. místo **TRIDAS Group SE** (Valašské Meziříčí)

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

- 1. místo **Kubíček Factory** (Brno)
- 2. místo **Dřevodílo Rousínov** (Rousínov)
- 3. místo **Carebot** (Rozdrojovice)

KRAJ VYSOČINA

- 1. místo **Náš kmín** (Petráveč)
- 2. místo **Řeznictví Stejskal** (Chotěboř)
- 3. místo **FOUL** (Třebíč)

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

- 1. místo **CONTEG** (Praha 4)
- 2. místo **CALBUKO** (Praha 2)
- 3. místo **DNAi** (Praha 5)

STŘEDOČESKÝ KRAJ

- 1. místo **HRDLIČKA** (Tetín)
- 2. místo **Stabilplastik** (Měšice)
- 3. místo **Noivion Coating** (Kamenice)

PLZEŇSKÝ KRAJ

- 1. místo **Amitia** (Plzeň)
- 2. místo **Easy Homes Solutions** (Plzeň)
- 3. místo **Tegmento** (Rokycany)

LIBERECKÝ KRAJ

- 1. místo **HARDWARIO** (Liberec)
- 2. místo **DIRECT ALPINE** (Liberec)
- 3. místo **Severochema, družstvo pro chemickou výrobu** (Liberec)

JIHOČESKÝ KRAJ

- 1. místo **HERBAVITA** (Jindřichův Hradec)
- 2. místo **PKD** (Dačice)
- 3. místo **Balance 21** (Litvínovice)

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

- 1. místo **LabMediaServis** (Jaroměř)
- 2. místo **MZ Liberec** (Rudník)
- 3. místo **Anela Cosmetics** (Dobřany)

PARDUBICKÝ KRAJ

- 1. místo **CityZen** (Chrudim)
- 2. místo **Alukov** (Orel)
- 3. místo **SANELA** (Lanškroun)

KARLOVARSKÝ KRAJ

- 1. místo **ISOS Automation** (Nové Hamry)
- 2. místo **EAF protect** (Cheb)
- 3. místo **IT Brains** (Karlovy Vary)

ÚSTECKÝ KRAJ

- 1. místo **SALTEK** (Ústí nad Labem)
- 2. místo **JEZTE S NÁMI** (Most)
- 3. místo **MALFINI** (Ústí nad Labem)

Amitia

Plzeňský kraj

Společnost je předním partnerem v oblasti umělé inteligence. Specializuje se na vývoj pokročilých softwarových řešení založených na AI, zejména na strojovém učení, a nabízí komplexní služby v oblasti výzkumu a vývoje. „Spolupráce s významnými externími subjekty, jako je Západočeská univerzita v Plzni, katedra AI, umožňuje společnosti neustále inovovat a přinášet na trh technologicky vyspělé produkty, které jsou vysoce konkurenceschopné,“ říká zakladatel a CEO Milan Legát.

VR LIFE

Moravskoslezský kraj

Vytváří aplikace pro rehabilitace ve virtuální realitě. Pomáhá pacientům v nemocnicích, klientům v domovech sociální péče. Zrychluje a zefektivňuje rehabilitaci a dělá ji mnohem zábavnější a účinnější. „Na začátku jsme vytvořili na žádost studentky fyzioterapie modul pro klienty Centra Paraple, kdy jsme doufali, že jim to může pomoci se spastickými bolestmi. Reakce nás velmi příjemně překvapily a motivovaly k tomu vytvořit další moduly,“ říká CEO firmy Jana Trdá.

HERBAVITA CZ

Jihočeský kraj

„Společnost dlouhodobě pracuje na snížení nadužívání antimikrobiálních léčiv v chovech hospodářských zvířat. Jako průkopníci na trhu razíme politiku selektivního zaprahování, řešení mastitid bez užití antimikrobiálních látek a podporu cíleného užívání antibiotik na základě výsledků faremních kultivací,“ říká spoluzakladatel společnosti Ondřej Otáhal. V praxi to funguje tak, že společnost zefektivňuje využití krmné dávky a podporuje přirozenou imunitu zvířat. Vyvíjí a produkuje výjimečná doplňková krmiva a směsi vitaminů a minerálů.

LabMediaServis

Královéhradecký kraj

Firma se zabývá výrobou kultivačních médií a krevních derivátů, diagnostikou pro mikrobiologii, humánní, veterinární a hygienické laboratoře. „Začátky nebyly kvůli konkurenci jednoduché, nicméně firma se postupně rozrůstala. Vrchol nastal v roce 2021 s příchodem covidu, kdy se nám zněkolikanásobil obrát díky výrobě v naší firmě vynalezeného transportního média,“ říká jednatel společnosti Tomáš Krejčí. Po odeznění covidové pandemie se firma musela přeorientovat na již dříve vyráběný produkt pro vyšetřování zánětu mléčné žlázy u skotu.

CityZen

Pardubický kraj

Společnost vyrábí chytré oblečení z prémiové bavlny, na kterém není vidět pot, odolá špině a snižuje zápach. V loňském roce otevřela první prodejnu v Chrudimi, následovalo otevření prodejen v Praze, Hradci Králové, Brně a chystá otevření prodejen i v dalších krajských městech. „Věříme, že náš produkt má velký smysl. Je to de facto jistá forma evoluce v oblékání. V neposlední řadě nás motivuje vrátit slávu českému textilu,“ říká CEO odpovědný za obchod a strategii Pavel Hrstka.

ISOS Automation

Karlovarský kraj

Oborem společnosti je vývoj, výroba a servis inovativních automatizačních řešení od jednocelových strojů až po plně automatizované celky a linky. „V rámci vývoje a zavádění inovativních technologií máme zhruba 95procentní úspěšnost. Vzhledem k našemu výrobnímu portfoliu, kdy z 90 procent vyrábíme prototypové zakázky, opravdu naplňujeme naše motto: Začínáme tam, kde ostatní končí,“ říká CEO vítězné firmy Bohumil Říha.

SALTEK

Ústecký kraj

Firma chrání už 30 let svět před přepětím. „Naše vlastní nápady přetváříme ve výrobky, které omezují rušení a pulzní přepětí. Tím zvyšujeme bezpečnost a spolehlivost elektrických a elektronických zařízení, strojů a spotřebičů napříč obory,“ říká jednatel společnosti Ondřej Suchý. Výrobky společnosti nenápadně v pozadí zajišťují, že fungují nemocnice, jezdí vlaky, můžeme spolu komunikovat na dálku, fungují velké výrobní linky ve firmách i běžné spotřebiče v domácnostech.

Živnostník roku

Tady pomůže už jedině Zlatka. Cukrářská technoložka vymýšlí řešení pro ty nejnáročnější výroby sladkostí

Anežka Hesová

anezka.hesova@economia.cz

Ráno je pro ni svaté. Když nemá zrovna svůj výjezdový týden, vstane Zlata Otavová v půl šesté, udělá si překapávanou meltu a vyrazí se svým australským ovčákem k Boží studánce v Petrovicích. „Bez dvacetiminutové meditace v přírodě bych se zbláznila, protože mám pořád v hlavě milion myšlenek,“ říká cukrářská technoložka, která se před deseti lety vydala na dráhu živnostnice a dnes radí s recepty a postupy výroby špičkovým cukrárnám v Česku i zahraničí.

„Za každým zákuskem stojí cukrář a za každým cukrářem zase technolog,“ vysvětluje svou roli v procesu cukrářské výroby. V praxi pomáhá svým zákazníkům s projektováním výroby cukrářských strojů, vymýšlí recepty a směsi na zakázku, navrhuje suroviny i postupy a konzultuje s nimi řešení někdy i poměrně náročných zakázek. „Například když mi řeknou, že chtějí dort, který bude mít čtyřicetidenní trvanlivost bez mražení a bez použití konzervačních látek,“ uvádí příklad jednoho z mnoha požadavků, se kterými se musela ve své práci popasovat.

Jen jednou se jí stalo, že komplikovanou zakázku odmítla. „Byl to německý zákazník, který chtěl, abych pro něj vymyslela müsli tyčinku bez cukru, lepku, laktózy a já nevím bez čeho ještě. Tam jsem si zkrátka řekla, že bych jim do toho obalu musela zabalit vzduch,“ vzpomíná pobaveně.

V cukrářském světě má dnes pověst expertky, na kterou se výrobci obrátí v těch nejzapeklitějších situ-

acích. „Když si s něčím už prostě nevědí rady, zavolají Zlatku,“ směje se Otavová.

Dělám to, co umím nejlíp

Úspěšná technoložka začínala před sedmadvaceti lety jako klasická cukrářka u válu, než si jejího talentu a podnikavé povahy všiml velký dodavatel pekařských a cukrářských surovin. V nadnárodní firmě pak pracovala nejdřív jako obchodní zástupkyně, později jako technoložka a nakonec na pozici technické manažerky pro export do zahraničí. Tam získala Otavová nejen zkušenosti a přehled o cukrářském trhu, ale také spoustu kontaktů na české i zahraniční výrobce.

Práce v korporátu jí však nepřinášela radost a po nepříjemném odchodu z firmy zůstala nějakou dobu nezaměstnaná. „Dělej to, co umíš nejlíp,“ poradil jí tehdy otec, když doma zrovna pomáhala s pečením vánočního cukroví. Otavová si to vzala k srdci a rozhodla se založit si jako cukrářská technoložka vlastní živnost.

„Nejlepší na tom je ta svoboda. Nemusím se vázat na produkty nebo suroviny jednoho dodavatele, můžu cukrářům pomáhat napříč trhem a hledat ta nejlepší řešení,“ pochvaluje si dnes Otavová. Na druhou stranu nezastírá, že jako každé jiné podnikání i její živnost s sebou nese vysoké nároky a stres. „Když onemocníte nebo když se vám nedaří, tak za vámi nikdo nestojí,“ srovnává svou současnou zkušenost s pozicí zaměstnance ve firmě. Na dovolené byla na-

posledy před pár lety v Řecku, volno ale trvalo jen čtyři dny. Kompenzuje si to alespoň ranními procházkami se psem, kde si trochu vyčistí hlavu.

Co se týče trendů, Otavová v cukrářství pozoruje zvyšující se poptávku po veganských sladkostech. „V Americe je to boom a k nám také postupně přichází,“ hodnotí rostoucí zájem o rostlinnou stravu. K tomu se připojují požadavky na bezlepkové nebo bezlaktózové zákusky a také tendence snižovat množství použitého cukru. „U některých výrobků to nejde, protože cukr tam hraje důležitou roli. Bez cukru není korpus vláčný a šťavnatý,“ krčí rameny Otavová.

Omezovat množství cukru v zákuscích jí příliš smysl nedává, spíše zůstává názor, že člověk by si měl dávat pozor na konzumaci takzvaných nevědomých cukrů. „Když si dám v cukrárně větrník, tak si na něm pochutnám, to je vědomý cukr. Pak si jdu třeba odpoledne zaběhat. Horší jsou cukry v jídle, kde o jejich přítomnosti ani nevíte,“ vysvětluje tento přístup.

Během své kariéry už Otavová dosáhla mnoha uznání a prestižních spoluprací, za největší úspěch ale považuje každý požadavek ze strany zákazníků, který se jí podaří splnit. „Pokaždé je to malá výhra,“ popisuje pocit, který jí její práce přináší a pro který jí stojí za to v nelehké profesi pokračovat.

Zlata Otavová

- Začínala jako cukrářka v malých a středně velkých výrobnách.
- Po 17 letech praxe ve velké firmě, kde vyvíjela individuální řešení pro zahraniční klienty, se rozhodla osamostatnit a od roku 2016 pracuje jako cukrářská technoložka na volné noze.
- Vyvíjí recepty na zakázku, pomáhá výrobcům cukrovínek s projektováním provozů, nákupem technologií a inovacemi.
- Jako cukrářská technoložka se zapojila i do zázemí soutěže Peče celá země.

Všechno je příležitost. Zlata Otavová je v Česku jediná cukrářská technoložka na vlastní noze. K úspěchu v tomto oboru jí pomohla její zvědavost a přirozená touha brát jakýkoli problém jako výzvu.

Foto: HN – Václav Vašků

Rozhovor

Za úspěchem nestojí jen tvrdá práce, ale i vášeň a odhodlání

David Pavlát

Titulárním partnerem kategorie Živnostník roku je už tradičně společnost Moneta Money Bank a Marek Dvořák, ředitel segmentu pro živnostníky a malé firmy Moneta Money Bank, se už pěknou řádku let účastní finálových porot, kde se rozhoduje o vítězích.

Jaký dojem jste měl z představení celorepublikových finalistů kategorie Moneta Živnostník roku na letošní finálové porotě?

Představení finalistů bylo nesmírně inspirativní a nabitě energií. Bylo zjevné, že každý z finalistů vyniká nejen v oboru, ve kterém působí, ale i v přístupu k podnikání, inovacím a odpovědnosti vůči zákazníkům a komunitě.

Představení bylo přehlídkou silného vztahu k jejich podnikání. To dokazuje, že za úspěchem nestojí jen tvrdá práce, ale i opravdová vášeň a odhodlání.

Jedním z témat finálových porot byly mimo jiné požadavky na udržitelnost, které budou českou ekonomikou v nejbližších letech ovlivňovat stále více. Zaujaly vás některé postoje či konkrétní příklady malých a středních podnikatelů?

Nejvíce mě zaujal pohled na udržitelnost. Bylo vidět, že ji živnostníci nevnímají jen jako módní slovo, ale opravdu se nad ní zamýšlejí. Je zřejmé, že stále častěji pracují s recyklovanými materiály a současně u zdánlivě spotřebních výrobků přemýšlejí, jak by mohly vydržet co nejdéle. To má mnohdy za následek rostoucí loajalitu a respekt jejich zákazníků.

Marek Dvořák. Ředitel segmentu pro živnostníky a malé firmy, Moneta Money Bank.

archiv

Jakou váhu udržitelnosti podnikání osobně přikládáte?

Vnímám ji jako přemýšlení o individuální odpovědnosti. Uvědomění si, že máme vliv na prostředí, ve kterém žijeme, a zodpovědnost za to, co předáváme dál. Líbil se mi postoj jednoho živnostníka, který pronesl: „Je to spíš

o zdravém rozumu než o velkých obětech. Prostě být frajer a nechat svět trochu lepší, než jaký jsme ho našli.“

Myslíte si, že se odolnost živnostníků třeba vůči negativním vnějším vlivům dá vypěstovat, nebo je téměř nejúspěšnějším prostě vlastní?

Spíše vnímám, že je jim vlastní. Nežnou se tolik za kvantitou, ale hodně jdou po kvalitě. Vzhledem k tomu, že působí mnohdy velmi lokálně a mají silný komunitní vliv, tak si vedle svého řemesla budují i svou silnou osobní značku.

S jakými novinkami pro živnostníky aktuálně přicházíte?

Momentálně zaznamenáváme velkou poptávku po neúčelovém financování, současně máme pro klienty připraveno i financování energeticky výhod-

ných projektů. V těchto případech klienti dostávají zvýhodněnou úrokovou sazbu. To zvyšuje jejich konkurenceschopnost, zejména díky levnějšímu financování. Klienty se snažíme vést k udržitelnosti i přes naše produktové portfolio. V současné době navíc připravujeme propojení účetního softwaru klienta s naším online bankovníctvím, což výrazně zjednoduší správu jeho finančních prostředků.

Co byste popřál všem soutěžícím?

Chci jim popřát odvalu, protože ta je základem každého úspěšného podnikatelského příběhu. Sílu zkoušet nové věci, překonávat překážky a hledat příležitosti tam, kde je jiní nevidí. Přejí jim nevyčerpatelnou energii, která je odlišuje a je inspirací pro zákazníky a okolí. A hlavně – soutěžící by měli být neuvěřitelně hrdí na to, co již dokázali.

MONETA ŽIVNOSTNÍK ROKU – Kdo zvítězil v jednotlivých krajích

Zlata Otavová – celkový vítěz

Středočeský kraj

V potravinářském průmyslu pracuje Zlata Otavová již 27 let. Začala jako zaměstnanec v cukrárnách, poté pracovala jako technolog pro nadnárodní společnost. Před deseti lety se osamostatnila. V současnosti působí jako externí technolog na volné noze. V den, kdy založila živnost, se jí ozvali z Rakouska, že chtějí, aby za nimi přijela a pomohla jim s novými dorty. „Když zjistili, že už nepracuji pro korporát, jášali a chtěli si mě stáhnout k sobě. Nabídla jsem jim takovou spolupráci, která mně umožňovala budovat svoji značku, ale přesto pro ně efektivně pracovat,“ říká o zákaznících.

Václav Sovadina

Olomoucký kraj

„Rozhodl jsem se pro výrobu dřevěných balančních pomůcek a hraček pro děti. Děti jsou moje inspirace, a protože jich zatím mám devět, je jí pořádná dávka,“ říká Václav Sovadina. Příběh jeho dřevěných hraček se začal psát v roce 2017. Na statku na okraji Šumperka tehdy vyrobil první houpací prkno pro svého syna. To se zalíbilo známým, a tak začal tato prkna vyrábět po práci jako přivýdělek. Před Vánoci byl zasypán tolika objednávkami, že bylo nutné se rozhodnout. Nakonec dosavadní zaměstnání opustil a vydal se do neznámého prostoru vlastního podnikání.

Petr Špelda

Královéhradecký kraj

Oborem Pavla Špeldy je uměleckořemeslné zpracování dřeva, řezbářství, sochařství, pozlacování a restaurování. Dále lektorství zmíněných řemesel pro děti a dospělé. Současné rovněž vyučování odborných předmětů na Střední uměleckoprůmyslové škole hudebních nástrojů a nábytku v Hradci Králové. Pracoval v mnoha zajímavých dílnách v zahraničí, nabyté zkušenosti nyní předává rád dalším. „Snažím se inspirovat a rozvíjet zájem o umělecká řemesla, která jsou v současné konzumní době trochu přehlížena, a mám radost, že se mi to daří,“ říká.

Kateřina Říhová

Jihomoravský kraj

„Založila jsem módní značku Reparáda. V ní tvoříme elegantní a pohodlné kousky v duchu slow fashion. Máme vlastní šicí dílnu, oblečení prodáváme přes e-shop a v brněnském obchodě. Zaměřujeme se na přírodní materiály,“ říká Kateřina Říhová. Cílem je tvořit krásné, řemeslně kvalitně zpracované, lokálně vyrobené oblečení zejména z přírodních materiálů. Velkou roli pro ni hrají sociální síť, zejména Instagram, ale také konkrétní doporučení.

Roman Starý

Kraj Vysočina

Oborem Romana Starého je klempířství, pokrývačství, tesařství, prodej střech a jejich doplňků. Dělá střechy na klíč a prodává spojovací materiál. „Budování nové klempířské dílny a zázemí proběhlo v roce 2011. Tento krok se ukázal jako krok správným směrem a postrčil nás do popředí, před konkurenci. Později se nám podařilo otevřít také kamennou prodejnu se spojovacím materiálem,“ říká Roman Starý. Stežejní činností ale stále zůstává střecharina a převážně klempířina.

Oldřich Menšík

Moravskoslezský kraj

„Jsme rodinná ekologická farma v Beskydech. Zabýváme se chovem krav a produkcí mléka. Část vyprodukovaného mléka zpracováváme ve vlastní minimlékárně na jogurty, tvaroh, sýry a další výrobky,“ říká Oldřich Menšík. Dále poskytuje služby v agroturistice, nabízí ubytování v prostorném apartmánu. Farma vznikla v roce 1992, když jeho rodiče převzali část krachujícího JZD a rozhodli se obnovit rodinnou tradici. Začali s desítkou krav a zadlužili se, aby mohli pořídit nejdůležitější stroje a půdu.

Jana Polová

hlavní město Praha

Oborem Jany Polové je zlatnictví a klenotnictví. Má obchod v centru Prahy, kde šperky nejen prodává, ale i opravuje a vyrábí na zakázku. „V naší nabídce najdete šperky stříbrné, zlaté, ale i z chirurgické oceli. Zakázky zhotovujeme ručně i s využitím moderních technologií, jako je modelace šperků v 3D,“ říká. Klientům je schopna poskytnout kompletní servis šperků. Často dělá různé repase starých kousků, které ještě mohou dlouho sloužit a dělat lidem radost. Opravy provádí jak klasickými zlatnickými technikami, tak s využitím moderních způsobů.

VÍTEZOVÉ V KRAJÍCH

OLOMOUCKÝ KRAJ

- 1. místo **Václav Sovadina** (Šumperk)
- 2. místo **Martin Vašíček** (Šumperk)
- 3. místo **Eva Nevrlá** (Mohelnice)

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

- 1. místo **Oldřich Menšík** (Kunčice pod Ondřejníkem)
- 2. místo **Linda Dedeciusová** (Šenov u Nového Jičína)
- 3. místo **Kateřina Kolářová** (Ostrava)

ZLÍNSKÝ KRAJ

- 1. místo **Jiří Červenka** (Morkovice)
- 2. místo **Martin Vlček** (Vízovice)
- 3. místo **Darina Rudněvová** (Rožnov pod Radhoštěm)

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

- 1. místo **Kateřina Říhová** (Křtiny)
- 2. místo **Alena Partyková** (Mokřůvky)
- 3. místo **Michal Kadlec** (Tišnov)

KRAJ VYSOČINA

- 1. místo **Roman Starý** (Bobrová)
- 2. místo **Markéta Krejčová** (Pacov)
- 3. místo **Lukáš Kochrda** (Doupě)

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

- 1. místo **Jana Polová** (Praha 10)
- 2. místo **Veronika Mocová** (Praha 4)
- 3. místo **René Prášil** (Praha 5)

STŘEDOČESKÝ KRAJ

- 1. místo **Zlata Otavová** (Zavidov)
- 2. místo **Hana Hindráková** (Mníšek pod Brdy)
- 3. místo **Eva Lišková** (Dřísy)

PLZEŇSKÝ KRAJ

- 1. místo **Anna Hones** (Horská Kvilda)
- 2. místo **Miloslav Oktábec** (Konstantinovy Lázně)
- 3. místo **Zdeněk Bálek** (Přeštice)

LIBERECKÝ KRAJ

- 1. místo **Filip Štěpnička** (Rádlo)
- 2. místo **Věra Najbrtová** (Nový Bor)
- 3. místo **Lucie Šedivá** (Jablonec nad Nisou)

JIHOČESKÝ KRAJ

- 1. místo **Milan Čaloun** (Vráž)
- 2. místo **Marcela Majerová Peterková** (Radomyšl)
- 3. místo **Vítězslav Kolda** (Dobrá Voda u Českých Budějovic)

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

- 1. místo **Pavel Špelda** (Červený Kostelec)
- 2. místo **Adéla Chmelařová** (Bohuslavice)
- 3. místo **Josef Synek** (Hradec Králové)

PARDUBICKÝ KRAJ

- 1. místo **Olga Pospíšilová** (Chrudim)
- 2. místo **Jana Mládková** (Chroustovice)
- 3. místo **Michal Branda** (Pardubice)

KARLOVARSKÝ KRAJ

- 1. místo **Anna Kastlová** (Nový Kostel)
- 2. místo **Aleš Strnad** (Plesná u Chebu)
- 3. místo **Pavel Dřeveňák** (Otovice)

ÚSTECKÝ KRAJ

- 1. místo **Jiří Hnilička** (Krupka)
- 2. místo **Lucie Schrollová** (Vražkov)
- 3. místo **Lucie Harrerová** (Čížkovice)

Anna Hones

Plzeňský kraj

Anna Hones se zabývá udržováním prostředí v Národním parku Šumava, chovem skotského náhorního skotu, jerseyského skotu a anglonubijských koz, koní a drůbeže. Specializuje se na plemenný odchov a výrobu mléčných produktů. To vše doplňují výjízdky na koních a agroturistika. „Naším cílem je soběstačnost, soužití s přírodou a předávání našeho přirozeného života lidem. Naše produkty prodáváme z malého samoobslužného krámku,“ říká.

Filip Štěpnička

Liberecký kraj

Jeho oborem je řemeslná výroba dřevěných per ze vzácných a exotických dřevin. Produkty prodává jak koncovým zákazníkům, tak firmám, kterým pera slouží jako perfektní dárek. „Každý kousek dřeva opracováváme ručně pouze dlátem, tradičním způsobem, jak se sluší a patří, milimetr po milimetru odebíráme ze surového špalíčku kousky dřeva a dáváme mu jeho budoucí tvar,“ říká Filip Štěpnička. Následně se pero ohlazuje brusným papírem a před finalizací i olejuje.

Milan Čaloun

Jihočeský kraj

„Včelařím. S láskou, vášní, pokorou, fascinován dovednostmi včel a jejich naprostým souzněním s přírodou. Včelařím pro vůni včelstva a včelařské práce, včelařím pro poznání. Včelařím, abych sblížil s přírodou mé děti, abych se je pokusil navést na dobrou životní cestu,“ říká Milan Čaloun. Z původně marketingového specialisty se stal profesionální včelař obhospodařující 150 včelstev. Jeho zákazníci jsou v drtivé většině koncoví spotřebitelé, konzumenti.

Jiří Červenka

Zlínský kraj

Z nejstaršího domu v obci, který měl být zbourán, vybudoval statek s hospůdkou a vedle statku mlékárnu. V mlékárně zpracovává mléko od vlastních krav, které pase v okolí statku na loukách. Snaží se dělat práci, která má smysl s ohledem k přírodě a zvířatům. Na statku chová koně, různou drůbež, prasata, ale hlavně český červenostrakatý skot, a to především kvůli produkci mléka. „Snažíme se vyrobit si vše sami, a to od základů. I do jogurtů a zákysů si vyrábíme ovocné složky sami, aby byly s určitostí bez barviv a konzervantů,“ říká Jiří Červenka.

Olga Pospíšilová

Pardubický kraj

Věnuje se pěstování levandule od semínek až po výrobu produktů, a to jak dekorativních, gastronomických a pomocníků do domácností. Je zemědělcem s láskou k levanduli a výrobě produktů z ní. „Po prarodičích jsem zdělila sílu a vztah k přírodě. Společně s rodinou jsem zorala pole, nasázela přes 1000 rostlinek levandule a dala základ novému byznysu,“ říká. Po nocích sepisuje další a další nápady a snaží se je postupně realizovat. Do budoucna by se ráda zaměřila na aromaterapii, která přináší zdraví a uklidnění.

Anna Kastlová

Karlovarský kraj

Šije módu pro vysoké ženy tak, aby se cítily krásně a sebevědomě v dobře padnoucím oblečení. „Nápad k mému podnikání šit oblečení pro vysoké ženy vznikl na základě nedostatečné nabídky oblečení pro nás vysoké ženy. Sama měřím 185 centimetrů a celý život se potýkám s problémem koupit dobře padnoucí šaty,“ říká Anna Kastlová. Šití módy se věnuje od roku 2021. Věří, že každá žena by měla mít možnost nosit oblečení, které nejen dobře vypadá, ale také perfektně sedí. Zaměřuje se na kvalitní materiály, precizní zpracování a trendy designy.

Jiří Hnilička

Ústecký kraj

Píše knihy a sám si je vydává a prodává ve svém e-shopu. „Miluji knihy a miluji humor. Jenže mi vždy připadalo, že humoristických knih u nás v Česku vychází velmi málo,“ říká Jiří Hnilička. Řekl si, že napíše knihu, která mu na domácím trhu chybí. Takovou, která čtenáře pořádně rozesměje. A tak vznikl Rok blba. Jenže když pak titul nabídl českým nakladatelům, vždy dostal stejnou odpověď: humoristická kniha se nehodí do našeho edičního plánu. Nenechal se odradit a rozhodl se, že si ji vydá sám. Celou knihu si navrhl a zřídil si své internetové stránky s e-shopem.

► Inovátor roku

Sledování trendů je dneska nutné

David Pavlát

Součástí podnikatelské soutěže Firma roku je soutěžní kategorie ÚJV Nejlepší inovátor roku. V rámci této kategorie se hodnotí zajímavé firmy, které mají potenciál přispět k rozvoji oboru, v němž podnikají, nebo zavedli významnou inovaci či novou technologii, využívají chytrá řešení pro svůj byznys či příkladně podporují udržitelnost. Více nastínil v rozhovoru Martin Ruščák, generální ředitel ÚJV Rež.

Martin Ruščák, generální ředitel ÚJV Rež. Foto: archiv

Inovace vládnu světem a mění trh. V čem vidíte přínos nových technologií a jak vnímáte jejich dopad na budoucnost podnikání a konkurenceschopnosti v rámci EU?

Hlavní přínos se paradoxně nemění minimálně už 250 let, od doby průmyslové revoluce. Je to samozřejmě zvýšení efektivity a produktivity práce a snížení nákladů, ale také zvýšení kvality života lidí. A dnes jsme díky lavině implementací AI do různých procesů možná svědky revoluce další. Technologické novinky také otevíraly a otevírají dveře k novým obchodním modelům a expanzi do dalších regionů. V kontextu EU je dnes velmi důležitý i podíl inovací na udržitelnosti a ekologii — ať už jde o snižování emisí, OZE zdroje

nebo recyklace. Firmy, které dokážou efektivně zavádět a využívat inovace, mají výhodu na trhu a lépe reagují na měnící se potřeby zákazníků.

Proč je důležité sledovat nové trendy a nové směry v podnikání?

Sledování trendů není jen důležité, je to životně nutné pro všechny, kteří to s podnikáním myslí vážně — od holiče až po konstruktéra vesmírných stanic. Souvisí s tím i schopnost předvídat změny na trhu a také sledovat, co může podnikatelské plány ohrozit. Firmy, které jsou v obraze o nových technologiích a preferencích svých zákazníků, mohou lépe předvídat a reagovat na změny v poptávce, přizpůsobit jim svou strate-

gii. Tím si udržet i konkurenceschopnost. Firmy proaktivní a otevřené novým myšlenkám navíc přitahují talentované profesionály — a to je dneska největší podnikatelský kapitál.

Kdo má podle vás větší šanci přijít s inovací? Ten, kdo je v oboru dlouho, nebo naopak ten, kdo je v něm nově a není tolik svázán?

Myslím si, že životaschopné inovace vznikají na pomezí těchto dvou pólů. Spolupráce mezi zkušenými odborníky a nováčky může přinést kombinaci hlubokých znalostí a čerstvých nápadů, což vede k inovacím, které jsou jak technicky proveditelné, tak i revoluční. Start-upy mohou přinést nové technologické nápady a zavedené firmy k nim poskytnout potřebné zdroje a infrastrukturu pro jejich realizaci či podpořit zavedení nových projektů na trhu.

Jak byste charakterizoval letošního vítěze této kategorie?

Carebot je společnost s inovativním přístupem v oblasti zdravotní diagnostiky, se zaměřením na běžně využívaná obrazová vyšetření — RTG, CT, MMG, MRI. Jejich software založený na umělé inteligenci a strojovém učení se stává spolehlivým partnerem sloužícího lékaře, bez ohledu na denní i noční směnu, v malé i velké nemocnici, v Česku, v Evropě i ve světě.

► Inovátor roku

Ocenění získala společnost Carebot. Cílí na vývoj zdravotnických systémů

Carebot je český start-up v oblasti zdravotnické technologie. Vytváří revoluční systémy na bázi AI a strojového učení pro analýzu rentgenových snímků plic, mamografických snímků a fraktur kostí.

Původním nápadem bylo vytvořit samostatný software pomáhající doktorům. „Po konzultacích s lékaři z praxe došlo k úpravě tohoto záměru a začali jsme se integrovat do systémů, které doktoři běžně v praxi používají. Neměníme tak jejich workflow a jejich práci, pouze zpřehledňujeme a zrychlujeme,“ říká Marek Řehoř, chief operating officer společnosti Carebot.

Z původní myšlenky se nyní společnost zaměřuje na tři konkrétní

řešení, z nichž jedno zvládla po příbližné roce certifikovat pro nasazení do klinické praxe po celé Evropské unii. Zákazníky jsou nemocnice a specializované kliniky, jejichž personál je potřeba neustále informovat o inovacích, které jim mohou zefektivnit práci, aby tak mohly poskytovat co nejvyšší zdravotní péči.

Klíčovým rozlišovacím faktorem pro společnost je schopnost úzce spolupracovat s lékaři a nemocnicemi při vývoji produktů, jedinečné integraci do stávajících workflow lékařů. A to bez potřeby zásadních změn, s využitím specifického know-how a datové sady, které umožňují vytvářet vysoce přesná a efektivní řešení.

Marek Řehoř, provozní ředitel společnosti Carebot. Foto: archiv

► Srdcař roku

Srdcaři neberou práci jako obživu

David Pavlát

Již tradičně je vyhlašována speciální kategorie Moneta Živnostník roku Srdcař. Ptali jsme se na ni Lucie Leixnerová, senior manažerka komunikace a tiskové mluvčí Moneta Money Bank.

Srdcař roku je vyhlašován již pátým rokem, takže tu máme také malé výročí. Jak tuto kategorii celkově hodnotíte?

Jsem ráda, že v této kategorii můžeme ocenit opravdu srdcaře, kteří svou práci nepovažují jen za obživu, ale za životní poslání. Tito živnostníci dávají do svého podnikání ne-

jen dovednosti, ale i velký kus sebe. Ukazují nám, že skutečný úspěch nemusí být hlavně o zisku, ale o radosti z tvorby a pomoci druhým. Každý ročník potvrzuje, že vašeň, poctivost a oddanost řemeslu mají v podnikání nezastupitelnou hodnotu — a právě to činí tuto kategorii tak výjimečnou.

Patří ocenění srdcař spíše k tradičním živnostem, nebo k moderním oborům?

Srdcař roku může vzejít z širokého spektra tradičních i moderních profesí. Často se setkáváme s řemeslníky, kteří ožívají zapomenuté postupy, stejně jako s podnikateli v moderních odvětvích, kteří přinášejí inovace s osobním přístupem. Spo-

juje je vašeň a nadšení, které jsou univerzální a nezávislé na oboru.

Jak byste charakterizovala letošního vítěze této kategorie?

Letošní vítěz Zdeněk Farský je ztělesněním tradičního řemeslníka, který svou práci povýšil na umění. S hlubokou vášní a oddaností se již 47 let věnuje řezbářství a sochařství, přičemž si zakládá na poctivosti a precizní ruční práci. Jeho tvorba, zaměřená na betlémy a plastiky z přírodních materiálů, oslovuje zákazníky hledající jedinečnost a trvalou hodnotu. Nepodléhá moderním trendům ani digitalizaci a ukazuje, že tradiční řemeslo má své místo i v dnešním světě. Díky svému osobitému stylu, skromnosti a vytrvalosti inspiruje ostatní a dokazuje, že s poctivostí lze skutečně dojet nejdál.

Co byste popřála účastníkům podnikatelských soutěží do jejich dalšího podnikání?

Účastníkům přeji, aby neztráceli své nadšení a věřili v sílu svého příběhu. Ať nezapomínají na své hodnoty, protože právě ty jim pomáhají budovat důvěru zákazníků i partnerů. Věřím, že jejich odhodlání, kreativita a správní partneři je dovedou k dalším úspěchům.

Lucie Leixnerová, senior manažerka komunikace a tisková mluvčí společnosti Moneta Money Bank. Foto: archiv

► Srdcař roku

Titul Moneta Živnostník roku Srdcař získal řezbář a sochař Zdeněk Farský

Je řezbář, sochař, který vyrábí hlavně betlémy a jiné slohové a volné plastiky. Řezbařině se věnuje od svých patnácti let, kdy nastoupil do učení.

Na středním odborném učilišti v Praze vystudoval obor umělec-ko-řemeslný. Po dokončení úplného středního vzdělání pracoval v restaurátorské dílně v Červeném Kostelci a v roce 1995 otevřel soukromou dílnu v Náchodě, kde pracuje dodnes.

„Řezbařině se věnuji od svých patnácti let, tedy již 47 let, a podnikám od roku 1995, tedy 29 let,“ říká

Zdeněk Farský. Zákazníkem je každý, kdo má rád řezbářské řemeslo a chce mít doma něco pěkného s trvalou hodnotou. V roce 1998 byl přijat do Unie výtvarných umělců ČR a účastní se společných výtvarných salonů v Hradci Králové, Litomyšli, Litoměřicích, Jaroměři a každoročně vystavuje na Náchodském výtvarném podzimu.

Kromě vánočních výstav v Čechách a na Moravě prezentoval své betlémy na setkáních betlemářů v USA. Jeho betlémy a moderní plastiky jsou zastoupeny v soukromých sbírkách v Evropě i USA.

Zdeněk Farský, vítěz v kategorii Moneta Srdcař roku a mistr řezbářského umění. Foto: archiv

► Udržitelné podnikání roku

Firmu Bayaya považujeme za ukázkový příklad udržitelného podnikání i života

David Pavlát

V nové kategorii VINCI Udržitelné podnikání roku 2024 je letos poprvé oceněn podnikatelský subjekt, který nejlépe či nejoriginálněji uplatňuje ve svém podnikání společensko-odpovědný přístup. Více nejen o vítězi, ale také o udržitelnosti obecně Iveta Štočková, vedoucí Útvaru komunikace a marketingu stavební skupiny VINCI Construction CS.

U kategorie Udržitelné podnikání roku se nabízí na úvod otázka, co si pod udržitelností vůbec představít. To je samozřejmě složitá otázka, na kterou neexistuje univerzální odpověď. U našich projektů a v našich provozovnách přikládáme ochraně přírody velkou důležitost v mnoha různých oblastech a směrech. Ať už jde o výběr co nejméně invazivních stavebních procesů, využívání recyklovaných materiálů, obnovitelných energií, ekologicky šetrných strojů, ale třeba i o zdánlivou drobnost, jako jsou včelí úly, které máme v hlavním sídle. I z hlediska udržitelnosti můžeme říct, že stavební skupina VINCI Construction CS vytváří lepší místa pro život.

Udržitelnost se dnes zaštiťuje leckdo. Jak lze podle vás rozpoznat, kdo to myslí vážně a kdo pro udržitelnost také dělá účelné kroky?

Ivana Štočková, vedoucí Útvaru komunikace a marketingu stavební skupiny VINCI Construction CS. Foto: archiv

Nejlepším rádcem tu asi bude starý dobrý selský rozum. Lze si položit základní otázky, jako je: O kolik méně škodlivin bude opravdu vypuštěno do ovzduší? Bude se lidem, kterým by měla opatření pomoci, díky nim opravdu žít lépe? Jaký konkrétní prospěch bude mít z jednotlivých projektů příroda? Ušetří se skutečně nějaká energie? Přesto je ale naprosto zásadní podívat se na své podnikání, interní procesy, na to, jak svým byznyssem na okolí působíme a kde bychom v rámci svých činností mohli přirozeně životnímu prostředí pomoci.

Co by mělo být cílem udržitelného podnikání?

Už jsem to trochu naznačila v předchozích odpovědích. Udržitelné podnikání by mělo usilovat o to, aby po něm příští generací zbyly ne-

jen produkty, které dobře plní svůj účel a případně také zkrášlují veřejné prostory a krajinu, ale zároveň abychom našim potomkům předali prostředí pro život minimálně ve stejně dobrém, ale ideálně i lepším stavu, než jsme je převzali my.

Co vás zaujalo na letošním, historicky vůbec prvním vítězi kategorie?

Výstavba všeho druhu je nám přirozeně blízká. To přesto není hlavní důvod. Zásadní pro nás bylo, že firmu Bayaya považujeme za ukázkový příklad udržitelného podnikání i života. Spojení s přírodou, které začíná byznysovým nápadem, pokračuje přes všechny fáze výroby a použité materiály až k produktu, který zákazníkovi říká: „Odpočín si od civilizace, žij lépe.“

► Udržitelné podnikání roku 2024

Titul získala pelhřimovská společnost Bayaya věnující se designovým inovativním dřevostavbám

Prohlašují, že jsou tvůrci. „Navrhujeme, vyrábíme a prodáváme designové, inovativní dřevostavby v souladu s přírodou pro rekreaci i bydlení, s možností dodání jako stavebnice, aby si klient dokázal chatu nebo dům postavit sám,“ říká ředitel společnosti Bayaya Jiří Veselka.

Na začátku byla idea jít od posedu k posedu nádhernou českou krajinou a mít možnost si v něm stejně jako třeba v Rakousku nebo severovýchodních státech rezervovat ubytování. Být blíž přírodě i sobě. Nahoře, v klidu a s nadhledem.

Firma navrhla několik typů obytných posedů a za tři roky vyrobila

a prodala přes 100 kousků těchto vychytaných modulů pro únik z civilizace. Od relativně spartánských verzí přizpůsobila společnost nabídku poptávce i po luxusních verzích, včetně třeba koupelny.

Pak začala vyrábět i chaty na kolech, novodobé maringotky, a protože nebyl na trhu podvozek, který by stavby unesl, zkonstruovali si a vyrobili vlastní.

Dnes firma pokračuje dál a navrhuje dřevostavby chat a domů, v souladu s přírodou, kdy používá pouze přírodní materiály a snaží se využívat jen česko-slovenské dodavatele pro podporu lokálnosti.

Projekt společnosti Bayaya, inovativní dřevostavby jsou v souladu s přírodou. Foto: Bayaya

► Podnikatelské stříbro

Ocenění Podnikatelské stříbro udělované Českou televizí vybojovala společnost TONAK

David Pavlát

Součástí podnikatelských soutěží Firma roku a Živnostník roku je rovněž soutěžní kategorie Podnikatelské stříbro. Ocenění má poukázat na tradiční české značky, podniky či rodinné firmy, které věří českému právnímu prostředí a odvádějí zde daně. Reprezentují kvalitní a dobře fungující firmu, která vyniká ve svém oboru, může se chlubit dlouhodobými zkušenostmi, tradičním produktem či řešením, originálním nápadem nebo technologií. Do zahraničí šíří dobré jméno českého podnikání.

Letošním vítězem se stala společnost TONAK, český tradiční výrobce klobouků a čepic, jejíž název

je vytvořený zkratkou slov TOvárna NA Klobouky.

Ta má historii sahající až do konce 18. století. V roce 1799 byl do cechu novojičínských kloboučníků přijat mladý tovaryš Jan Nepomuk Hückel a založil kloboučnickou manufakturu. Poměrně krátce po jejím otevření se začaly produkty tehdejší ještě manufaktury prodávat po celém světě.

V současnosti firma se sídlem v Novém Jičíně patří k největším a nejvýznamnějším světovým výrobcům pokrývek hlavy. Výrobní program zahrnuje široký rozsah kloboučnických produktů, především plstěných klobouků, polotovarů a pletených pokrývek hlavy, což umožňuje uspokojit jakékoli požadavky zákazníků po celém světě.

Hlavní konzultant společnosti TONAK Jiří Tourek.

Foto: HN - Jiří Zerzoň

Příloha: Firma a živnostník roku

• Ředitel speciálních projektů Aleš Mohout • Editorka Alena Dušková • Grafika a zlom Vizualní studio Economia • Obchod a inzerce Daniel Hort (daniel.hort@economy.cz)

Anketa

Jaké faktory podle vás nejpříznivěji ovlivňují rozvoj podnikání?

Danuše Polívková

expertka PwC na rodinné firmy

Podnikatelskému prostředí v Česku by systémově určitě nejvíce pomohlo odstranění byrokratických překážek, silnější digitalizace ve firmách i státních úřadech a reforma vzdělávacího systému, který studenty lépe připraví na problémy života v 21. století.

Z makroekonomického pohledu je samozřejmě dobrou zprávou návrat inflace z dvouciferných hodnot zpět ke dvouprocentnímu inflačnímu cíli ČNB a s tím související snižování úrokových sazeb. Pozitivně lze hodnotit i současné mírné ochlazení trhu práce, jež by mohlo mírně omezit problém nedostupnosti pracovní síly, který zmiňuje velká většina našich klientů.

Milan Mika

vedoucí oddělení marketingu, ÚJV Řež

Na úrovni státu můžeme začít třeba u kvalitního vzdělávacího systému, stabilní ekonomiky, politické stability, technologické vyspělosti, přístupů k financování a podobně.

S ohledem na naše zapojení do soutěží Firma roku a Živnostník roku bych zdůraznil také podnikatelskou kulturu a kultivovanost, kdy společnost vysoce oceňuje odvahu investovat do vlastního podnikání, ale kromě tržních mechanismů uznává i základní pravidla slušnosti a lidské solidarity. A podstatná je určitě také rozumně řízená podpora inovací, výzkumu a vývoje, bez kterých by už dneska žádná firma nebyla konkurenceschopná.

Petr Gapko

hlavní ekonom Moneta Money Bank

Existuje mnoho významných faktorů, které pozitivně ovlivňují segment podnikání. Některé z nich jsou důležité pro čistě lokální podnikání, jiné pro podnikání s potenciálem najít odbyt v celé republice, například prostřednictvím internetu.

Pro drobné podnikatele bych vyzvedl tři hlavní klíčové faktory. Těmi jsou kupní síla v místě podnikání, byrokratická zátěž, která – pokud je nízká – umožní rychlý start a rozvoj podnikatelského záměru a v neposlední řadě úroveň a transparentnost daní či pobídek, které mohou usnadnit čas do doby, než podnikání začne vydělávat.

Traian Urban

Director Innovation Hub East, EIT Urban Mobility

Podle mého názoru hrají stěžejní roli v rozvoji jednak inovace a technologie, v případě partnerů EIT Urban Mobility zároveň také zavádění nových technologií a inovativních řešení, která zlepšují městskou mobilitu a snižují ekologickou stopu.

Dále je pro příznivý směr podnikání podstatná rozmanitost v týmech, která je velice žádoucí. Podle průzkumů EIT Urban Mobility vede vyšší diverzita k lepším investičním rozhodnutím a finančním výsledkům. Pro růst start-upů a malých podniků je pak zásadní dostupnost kapitálu a investic. Zjména v oblasti rizikového kapitálu.

Jiří Kovařík

ředitel komunikace a sales, Burza cenných papírů Praha

Za klíčové pro zdravý rozvoj podnikání považujeme stabilitu a předvídatelnost prostředí pro podnikání. To je naprostý základ, o který by se měl stát snažit. Platí to zejména o daňovém systému a právním rámci. Soukromé firmy dokáží být velice flexibilní a na konci dne se dokáží změněm přizpůsobit, stojí je to však mnoho energie a prostředků, které mohou být investovány daleko efektivněji přímo do jejich rozvoje a ne do adopce neustále se měnících pravidel.

Aleš Pospíšil

zakladatel Centra Udržitelné budoucnosti

Pokud ponecháme stranou faktory, které firma svou činností nedokáže ovlivnit, jako je například legislativa, výše inflace nebo vývoj kurzu měn, pak hraje největší roli schopnost dané společnosti reagovat na aktuální potřeby zákazníků. Mění se klima ve společnosti a s ním související nové trendy v podnikání v dnešní době sehrávají zásadní roli. Jestliže firma nedokáže dostatečně inovovat, ztratí svou konkurenční výhodu a důsledky pro ni mohou být fatální.

Aleš Kučera

předseda Sekce pro podnikání a digitalizaci HK ČR

Pozitivní dopad na rozvoj podnikání obecně mají nízké zdanění, flexibilní trh práce a nízká administrativní zátěž podnikatelů. Bohužel, toto vše je u nás více než komplikované. Jestli se chce Česko stát lídrem, musí český stát začít uvažovat inovativně a myslet na prospěch firem. Bez nich totiž nemůže prospívat ani stát. I firmy samotné ale mají pracovat na vývoji a podpoře nových technologií, protože inovace samozřejmě pozitivně ovlivňují výkon každé firmy.

Petr Polák

Country Manager Visa pro Českou republiku

Visa pomáhá malým a středním podnikatelům růst tím, že rozvíjí jejich digitální schopnosti a zapojuje je do své platební sítě. Vytvářením více prodejních kanálů, ať už na ulici nebo online, mohou malé firmy rozšířit svůj prodejní potenciál z místního trhu na celostátní, či dokonce mezinárodní úroveň. Visa úzce spolupracuje s bankami, fintechy a dalšími partnery na dodávání nových produktů a služeb, které pomáhají firmám naplňovat potřeby spotřebitelů.

Inzerce

19. ROČNÍK | VOLKSWAGEN FIRMA ROKU
SOUTĚŽÍ | MONETA ŽIVNOSTNÍK ROKU

POMÁHÁME
ČESKÉMU PODNIKÁNÍ

Udílení Cen Hospodářských novin
Firma roku a Živnostník roku

Sledujte **20. 12.** záznam předávání
na ČT2 nebo v iVysílání České televize.

firmaroku.cz

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

